

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS REFORMOS ĮSTATYMO NR. I-1607 16, 19 IR 21
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 16¹, 16², 16³ IR 16⁴
STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS

2026 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„16 straipsnis. ~~Žemės reformos vykdytojai, jų teisės ir pareigos~~ Asmenys, turintys teisę rengti žemės reformos žemėtvarkos projektus, šiems asmenims taikomi kvalifikaciniai reikalavimai, kvalifikacijos pažymėjimų žemės reformos žemėtvarkos projektams rengti išdavimas

1. ~~Žemės reformą įgyvendina Nacionalinė žemės tarnyba. Sprendimus gražinti, perduoti, suteikti nuosavybėn neatlygintinai ir parduoti valstybinę žemę priima Nacionalinės žemės tarnybos vadovas arba jo įgaliotas viešojo administravimo funkcijas vykdančiame Nacionalinės žemės tarnybos padalinyje vadovaujamas pareigas einantis valstybės tarnautojas. Valstybinė žemė išnuomojama ar perduodama naudotis Civilinio kodekso ir Žemės įstatymo nustatyta tvarka.~~

2. ~~Žemės reformos žemėtvarkos projektų sudarymo techninių instrukcijų, normatyvų ir standartų parengimą, projektų autorių aprūpinimą žemėtvarkos, dirvožemių ir kitų tyrinėjimų kartografinę ir geodezinę medžiagą, taip pat žemės reformos informacijos kaupimą organizuoja Vyriausybės įgaliota institucija.~~

3. ~~Žemės reformos žemėtvarkos projektus gali rengti Europos Sąjungos valstybių narių ar Europos ekonominės erdvės valstybių (toliau – valstybė narė) piliečiai, kiti fiziniai asmenys, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktų jiems suteiktomis judėjimo valstybės narėse teisėmis, valstybėje narėje įsteigti juridiniai asmenys ar kitos organizacijos, ar jų padaliniai. Valstybių narių piliečiai, kiti fiziniai asmenys, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktų jiems suteiktomis judėjimo teisėmis, gali rengti žemės reformos žemėtvarkos projektus turėdami jiems nustatyta tvarka išduotus kvalifikacijos pažymėjimus žemės reformos žemėtvarkos projektams rengti (toliau – kvalifikacijos pažymėjimas) arba kitos valstybės narės išduotą kvalifikacijos pažymėjimą ar kitą dokumentą, kuriuo suteikiama teisė rengti žemės reformos žemėtvarkos projektus. Valstybės narėse įsteigti juridiniai asmenys ar kitos organizacijos, ar jų padaliniai gali rengti žemės reformos žemėtvarkos projektus, kai jų specialistas, dirbantis pagal darbo ar civilinę sutartį ir rengiantis žemės reformos žemėtvarkos projektus, turi jam nustatyta tvarka išduotą kvalifikacijos pažymėjimą arba kitos valstybės narės išduotą kvalifikacijos pažymėjimą ar kitą dokumentą, kuriuo suteikiama teisė rengti žemės reformos žemėtvarkos projektus. Jeigu valstybės narės pilietis, kitas fizinis asmuo turi kitos valstybės narės kompetentingos institucijos išduotą kvalifikacijos pažymėjimą arba kitą dokumentą, įrodanti, kad jis turi teisę rengti žemės reformos žemėtvarkos projektus, reikalavimas tokį pažymėjimą gauti iš naujo netaikomas. Šio~~

įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje nurodytą žemės reformos žemėtvarkos projekto sprendinių koregavimą gali atlikti ir Žemės įstatymo 41 straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodyti asmenys, turintys kvalifikacijos pažymėjimus žemės reformos žemėtvarkos projektams rengti.

4. Kvalifikacijos pažymėjimai išduodami ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo visų dokumentų kvalifikacijos pažymėjimui gauti pateikimo dienos. Tuo atveju, jeigu į tinkamai pateiktą prašymą išduoti kvalifikacijos pažymėjimą kartu su visais kvalifikacijos pažymėjimui išduoti reikalingais dokumentais neatsakoma per šioje dalyje nustatytą terminą, laikoma, kad toks pažymėjimas yra išduotas.

5. Kvalifikacijos pažymėjimai išduodami neterminuotam laikui asmenims, turintiems aukštąjį išsilavinimą, ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo srityje, išlaikiusiems profesinių žinių, susijusių su žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimu, patikrinimo testą. Profesinių žinių, susijusių su žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimu, patikrinimo testas organizuojamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

6. Kvalifikacijos pažymėjimo turėtojas privalo per trejus metus nuo kvalifikacijos pažymėjimo išdavimo ir vėliau kas treji metai tobulinti kvalifikaciją pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas mokymo programas.

7. Kvalifikacijos pažymėjimų galiojimas sustabdomas, galiojimo sustabdymas panaikinamas ir galiojimas panaikinamas Žemės įstatymo nuostatų, reglamentuojančių kvalifikacijos pažymėjimų žemėtvarkos planavimo dokumentams rengti galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo pagrindus, nustatytais pagrindais. Kvalifikacijos pažymėjimų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo taisyklės tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

8. Kvalifikaciniai leidimai dirbti žemės reformos žemėtvarkos darbus Vyriausybės nustatyta tvarka pakeičiami kvalifikacijos pažymėjimais žemės reformos žemėtvarkos projektams rengti.

9. Už kvalifikacijos pažymėjimų žemės reformos žemėtvarkos projektams rengti ar jų dublikatų išdavimą, kvalifikacijos pažymėjimų patikslinimą imama valstybės rinkliava Rinkliavų įstatyme nustatyta tvarka.

10. Konkursus dėl žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo organizuoja ir vykdo Nacionalinės žemės tarnybos vadovas Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

1. Fizinis asmuo turi teisę rengti žemės reformos žemėtvarkos projektus tik turėdamas Vyriausybės įgaliotos institucijos ar viešosios įstaigos (toliau – Įgaliota institucija) jam išduotą kvalifikacijos pažymėjimą žemės reformos žemėtvarkos projektams rengti (toliau – kvalifikacijos pažymėjimas). Žemės reformos žemėtvarkos projektus gali rengti ir Žemės įstatyme nustatyti žemėtvarkos planavimo dokumentus rengiantys asmenys. Juridinis asmuo ar kita organizacija, ar jų padaliniai gali rengti žemės reformos žemėtvarkos projektus, kai jų darbuotojas (fizinis asmuo) turi jam išduotą kvalifikacijos pažymėjimą.

2. Kvalifikacijos pažymėjimai išduodami šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims, atitinkantiems šiuos kvalifikacijos reikalavimus:

1) jis turi turėti aukštąjį koleginių arba aukštąjį universitetinį išsilavinimą, įgytą baigus aplinkos inžinerijos arba visuomeninės geografijos studijų krypties studijas, į kurias yra įtraukti žemėtvarkos (kraštotvarkos), teritorijų planavimo, geoinformacinių sistemų, topografijos,

kraštovaizdžio ir (ar) geodezijos dalykai, būti įgiję profesinio bakalauro, bakalauro arba magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją;

2) jis iki prašymo išduoti kvalifikacijos pažymėjimą pateikimo Įgaliotai institucijai turi būti įgijęs ne trumpesnę kaip 2 metų darbo žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo srityje patirtį per pastaruosius 5 metus;

3) jis 3 metų laikotarpyje iki prašymo išduoti kvalifikacijos pažymėjimą pateikimo Įgaliotai institucijai turi būti išlaikęs kvalifikacijos egzaminą aplinkos ministro nustatyta tvarka.

3. Kvalifikacijos pažymėjimo išdavimo, atsisakymo išduoti kvalifikacijos pažymėjimą, informavimo apie asmenis, kurie turi teisę rengti žemės reformos žemėtvarkos projektus, tvarka taikoma *mutatis mutandis*, kaip nustatyta Žemės įstatymo 41 straipsnyje.

4. Kvalifikaciniai leidimai dirbti žemės reformos žemėtvarkos darbus aplinkos ministro nustatyta tvarka pakeičiami kvalifikacijos pažymėjimais.“

2 straipsnis. Įstatymo papildymas 16¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 16¹ straipsniu:

„16¹ straipsnis. Žemės reformos žemėtvarkos projektus rengiančio asmens profesinės kvalifikacijos pripažinimas ir jo teisės laikinai ir kartais rengti žemės reformos žemėtvarkos projektus Lietuvos Respublikoje įgyvendinimo tvarka

Žemės reformos žemėtvarkos projektus rengiančio asmens profesinės kvalifikacijos pripažinimo ir jo teisės laikinai ir kartais rengti žemės reformos žemėtvarkos projektus Lietuvos Respublikoje įgyvendinimo tvarka taikoma *mutatis mutandis*, kaip nustatyta Žemės įstatymo 41¹ straipsnyje.“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 16² straipsniu

Papildyti Įstatymą 16² straipsniu:

„16² straipsnis. Žemės reformos vykdytojai. Žemės reformos žemėtvarkos projektus rengiančių asmenų teisės, pareigos ir atsakomybė

1. Žemės reformą įgyvendina Nacionalinė žemės tarnyba. Sprendimus grąžinti, perduoti, suteikti nuosavybėn neatlygintinai ir parduoti valstybinę žemę priima Nacionalinės žemės tarnybos vadovas arba jo įgaliotas viešojo administravimo funkcijas vykdančiame Nacionalinės žemės tarnybos padalinyje vadovaujamas pareigas einantis valstybės tarnautojas. Valstybinė žemė išnuomojama ar perduodama naudotis Civilinio kodekso ir Žemės įstatymo nustatyta tvarka.

2. Žemės reformos žemėtvarkos projektų sudarymo techninių instrukcijų, normatyvų ir standartų parengimą, projektų autorių aprūpinimą žemėtvarkos, dirvožemių ir kitų tyrinėjimų kartografinę ir geodezinę medžiagą, taip pat žemės reformos informacijos kaupimą organizuoja Vyriausybės įgaliota institucija.

3. Konkursus dėl žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo organizuoja ir vykdo Nacionalinės žemės tarnybos vadovas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

4. Žemės reformos žemėtvarkos projektus rengiantys asmenys *mutatis mutandis* turi Žemės įstatymo 41² straipsnyje nustatytas teises, pareigas ir atsakomybę.“

4 straipsnis. Įstatymo papildymas 16³ straipsniu

Papildyti Įstatymą 16³ straipsniu:

„16³ straipsnis. Žemės reformos žemėtvarkos projektus rengiančio asmens veiklos pažeidimai

Žemės reformos žemėtvarkos projektus rengiančio asmens veiklos pažeidimams nustatomi, poveikio priemonės už šiuos pažeidimus pritaikomos *mutatis mutandis* taikoma Žemės įstatymo 41³ straipsnyje nustatyta tvarka.“

5 straipsnis. Įstatymo papildymas 16⁴ straipsniu

Papildyti Įstatymą 16⁴ straipsniu:

„16⁴ straipsnis. Įgaliotos institucijos ir aplinkos ministro įgaliotos institucijos, atliekančios žemės reformos žemėtvarkos projektus rengiančių asmenų veiklos priežiūrą, funkcijos

Įgaliota institucija ir aplinkos ministro įgaliota institucija, atliekanti žemės reformos žemėtvarkos projektus rengiančių asmenų veiklos priežiūrą, *mutatis mutandis* atlieka Žemės įstatymo 41⁴ straipsnyje nustatytas funkcijas.“

6 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Žemės reformai reikalingi žemės reformos žemėtvarkos projektai rengiami ir tvirtinami Vyriausybės nustatyta tvarka pagal aplinkos ministro tvirtinamą metodiką. Kai priėmus sprendimą dėl žemės reformos žemėtvarkos projektui rengti parinktos teritorijos ribų patvirtinimo pateikta iki 20 prašymų atkurti nuosavybės teises į žemę, mišką ir vandens telkinius, suteikti nuosavybėn neatlygintinai, parduoti, išnuomoti, perduoti neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valstybinę žemę, aplinkos ministro nustatyta tvarka pagal šio įstatymo 10 straipsnyje nustatytą eiliškumą rengiami žemės sklypų planai, kurie prilyginami žemės reformos žemėtvarkos projektams. Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo darbai yra šie: sprendimo dėl žemės reformos žemėtvarkos projektų organizavimo priėmimas, reikalavimų žemės reformos žemėtvarkos projektams rengti išdavimas, žemės reformos žemėtvarkos projektų sprendinių viešinimas, derinimas, tikrinimas ir žemės reformos žemėtvarkos projektų tvirtinimas. Patvirtinus žemės reformos žemėtvarkos projektus, atliekami projektų įgyvendinimo darbai: vietovėje paženklinamas žemės sklypas, nustatant jo ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatas valstybinėje koordinacių sistemoje, parengiama nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byla ir nustatyti kadastro duomenys ~~Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastru~~ ~~įstatyme nustatyta tvarka~~ įrašomi į Nekilnojamojo turto ~~registro~~ **registru** informacinę sistemą.“

7 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Vietovėje paženklintos privačios žemės, miško sklypų ribos vėliau atliekant kadastrinius matavimus nekeičiamos, o už nustatytą žemės, miško sklypo ploto skirtumą, neviršijantį ~~Vyriausybės~~ **aplinkos ministro** nustatyto leistino matavimo tikslumo, valstybei arba privačios žemės savininkui nekompensuojama. ~~Tuo atveju, jeigu~~ **Jeigu** atlikus žemės, miško sklypo kadastrinius matavimus

nustatoma, kad žemės, miško sklypo ploto skirtumas viršija leistiną matavimo tikslumą ir išmatuoto žemės, miško sklypo plotas yra mažesnis, šio žemės, miško sklypo savininkui kompensuojama pinigais Vyriausybės nustatyta tvarka.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2027 m. sausio 2 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir aplinkos ministras iki 2026 m. rugsėjo 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Iki 2027 m. sausio 1 d. pradėtos kvalifikacijos pažymėjimo žemės reformos žemėtvarkos projektams rengti išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo procedūros baigiamos pagal iki 2027 m. sausio 1 d. galiojusį teisinį reguliavimą.
4. Iki 2027 m. sausio 1 d. išduoti kvalifikacijos pažymėjimai žemės reformos žemėtvarkos projektams rengti ir žemės reformos žemėtvarkos projektus rengiančių asmenų kvalifikacijos tobulinimo pagrindimo dokumenta laikomi galiojančiais.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas